

lige over for Statskøbene med Hensyn til det Udbytte, de give, maa man erindre, at der var en Periode, som ikke ligger saa meget langt tilbage, da man for at skaffe større Udbytte af Skovene, gik Skovenes Beholdning af Træ nærmere, end forsvareligt var, saaledes at Beholdningen af Træ er bleven reduceret mere, end den burde være for at give fuldt Udbytte. Det kan det nuværende Stoubrug naturligvis ikke være ansvarligt for. Endvidere bemærkede det ærede Medlem, at det efter hans Mening var forkasteligt, at man skaffede sig en Indtægt gennem et Statslotteri, naar man samtidig ikke tillod private at drive denne Industri, at holde Spillehuse o. s. v., men antaa det for at være strafbart. Jeg maa i Mod sætning dertil gentage, hvad jeg iøvrigt oftere har udtalt her, at jeg netop anser det for at være en meget forstandig Maade at skaffe en Statsindtægt til Beje paa; det er jo i Virkeligheden at lægge en Skat paa Spilleliden skaben. Man kan ikke sige, at Klasseslotteriet, saaledes som det er ordnet, hidser Spilleliden skaben, det tror jeg ikke let, man skal beskjylde det for, men at det alligevel er en Skat paa Spilleliden skaben er utvivlsomt, og denne Skat giver jo et ret smukt Beløb, en rund Million, om Aaret. Det forekommer mig, at man med fuldstændig frelst Samvittighed kan bibeholde denne Indtægt. Hvis vi afskaffede Klasseslotteriet, vilde vi derved ikke afholde Folk fra at spille. Det vises bedst derved, at medens der i et af vore Nabolande ikke eksisterer noget Statslotteri og ikke tillades noget saadant, saa vide dog dette Lands Borgere meget godt at søge til vort Lotteri for at faa deres Spillelyst fyldestgjort. Altsaa paa samme Maade vilde det gaa herhjemme, dersom vi afskaffede Lotteriet; Folk vilde nok alligevel finde Vej til at spille. Er det saa ikke langt fornuftigere, at vi selv bestatte dem end at lade de stakkels Spillere blive udplyndrede af fremmede. — Naar det ærede Medlem ønskede at faa en betydelig forøget Indtægt ud af Rangskatten, saa kan jeg godt være enig med det ærede Medlem deri, jeg finder ogsaa, at det i og for sig er en meget fornuftig og forsvarelig Skat, men Grunden til, at Rangskatten ikke nu giver et større Beløb, end den gør, er den, at det jo ved Lov er forbudt, saaledes som det var almindeligt tidligere, at give Embedsmændene Titler. Derved er Tallet af dem, der modtage Titler, blevet ganske væsentlig formindsket. Og naar man saa vilde sige: „Saa men disse Mænd, der ikke maa modtage Titler, have deres Embedstrang, og den betale de ikke nogen Skat af“ — saa vil jeg dertil svare: nej, selv-

følgelig, thi dersom man udnævner en Mand til et Embede, med hvilket der følger en vis Rang, og samtidig paalægger ham at svare Skat af denne Rang, saa er det afklaret det samme som at sige til ham, at man udnævner ham til et Embede med saa og saa meget mindre Lønning, om Aaret; det er klart nok. Jeg kan altsaa ikke se, at der er nogen Grund til at undre sig over, at Rangskatten ikke giver mere, og jeg ser i Virkeligheden ikke, hvordan man skulde kunne fremtvinge et større Beløb deraf. Det ærede Medlem mener, at man skulde forhøje Satsene, men det kunde have til Følge, at der var færre, der modtog Rangene. At der i Virkeligheden ikke kan bringes noget skæffeligt ud af denne Position, tror jeg, at det ærede Medlem selv vil erkende.

Der er gjort en hel Del andre mere eller mindre betydelige Bemærkninger, angaaende eller Anledning af det foreliggende Forslag, som det forekommer mig, at det ligger nærmere for andre af Ministrene at bevare end for mig. Jeg skal derfor for Djebliffet indskrænke mig til disse saa Bemærkninger.

Judenrigsministeren (Jørgensen):

Under den Agradebat, som blev ført i Gaar, var der ikke mindre end to ærede Medlemmer, der mente, at der burde have været nedsat Kommissioner eller i alt Fald burde ned sættes Kommissioner til at overveje dels Spørgsmaalet i sin Almindelighed, dels de specielle Spørgsmaal. Jeg ønskede straks at udtale mig lidt angaaende disse Krav. Jeg kan meget godt forstaa, at begge de to første Talere tænkte paa de Aar derne for Agradbevægelsen straks i deres Foredrag, da de tillige nærmere forklarede, hvorfor de gjorde det, og hvilken Bevægelse det var, de stiftede til, idet det ærede Medlem fra Møen (Bojsen) udtalte, at Agradbevægelsen vilde have erkendt, at der skulde gøres alt for vort Hovederhverv samtidig med, at der derved ikke maatte krænses nogen almen Interesse eller tilfidsættets nogen anden særlig Interesse. Fra det Synspunkt kunne vi vist alle sammen sige: Lad os være glade, hvis der kommer et Program frem, der lader sig realisere fra dette Standpunkt. Det forekommer mig ogsaa, at dette Standpunkt ingenlunde er uendt i det danske Landbrug. Man kan gaa Aarhundredet tilbage og begynde med f. Eks. Udskiftningsforordningen, Stavnbaandsløsningen og fortsætte gennem hele Landbrugsudviklingen i mange forskellige Retninger lige til den sidste Tid, og man vil da finde, at dette Standpunkt har været det gældende Synspunkt for den danske Lovgivning. Det